

Hallux rigidus-operation

Hallux rigidus

Hallux rigidus innebär så kallad artros i stortåns innersta led. Artros innebär att det brosk som normalt täcker benytorna i stortåleden har skadats och blivit tunnare. Vid svår artros saknas brosket helt, så att benet ligger bart. Detta ger besvär med smärta och försämrad rörlighet.

Hallux rigidus drabbar oftast män och i ungefär hälften av fallen har det uppkommit på grund av trauma. I övriga fall tror man att ärftligheten har stor betydelse och då har man ofta besvär på båda fötterna.¹

Inför operationen

Om du äter blodförtunnande eller inflammationsdämpande tabletter ska du göra uppehåll med dessa 7 dagar före operationen. (Dessa läkemedel påverkar nämligen blodets levringsförmåga. Exempel på sådana läkemedel är Voltaren, Orudis, Magnecyl, Diklofenak, Ipren och Ibuprofen. Trombyl, Plavix och Waran skall sättas ut enligt särskild ordination i samråd med den läkare som sköter medicineringen. Under denna tid får du inte heller ta några naturläkemedel. Blodtrycks- och hjärtmediciner skall dock tas som vanligt. För att förebygga infektioner i samband med operationen skall du duscha och tvätta håret med Descutan, en bakteriedödande tvål. Denna tvålsvamp köper du på Apoteket. Du skall tvätta hela kroppen noggrant med Descutan två gånger dagen före operationen. Håret behöver bara tvättas ena gången. En sista tvätt med Descutan gör du hemma på operationsdagens morgon. Du får inte använda hårbalsam eller hudlotion efter tvättarna.

Du bör skaffa kryckor, då detta underlättar att gå efter operationen. Detta kan du göra genom sjukgymnast på hemorten. Sjukgymnasten kan också visa dig hur du ska göra när du går med kryckorna. Det går också bra att köpa kryckor (om det behövs) här på Movement för 70 kr/st.

Operationen

Operationen utförs i lokalbedövning eller narkos.

Operationen kan genomföras på flera sätt beroende på hur mycket som är slitet samt i vilken ålder man befinner sig. Ibland räcker det med att man tar bort lite pålagringar (cheilectomi), ibland utförs en benförskjutning (Youngswicks operation) och i vissa fall måste en steloperation av stortåleden (artrodes) utföras.

Det vanligaste är att man utför en cheilectomi. Detta innebär att man lägger ett cirka 5 centimeter långt snitt på stortåns insida. Efter det att leden har öppnats och inspekterats (man ser så att inga broskskador finns) mejslar man av det utskjutande benet som har gett upphov till knölen som trycker i skon. Efter att såret är sytt läggs förband och i vissa fall en gipsskena som man skall använda i någon vecka.

---

¹ Lindgren U, Svensson O. 1996. Ortopedi. Liber AB, Stockholm, s. 515.

Efter operationen

Om man bara har gjort en cheilectomi får du belasta på foten i princip omgående efter operationen. Man skall dock försöka undvika att lägga belastningen på de främre delarna av foten (tårna). Istället ska du lägga belastningen på hälen.

Om man har gjort en steloperation av stortåleden kommer du att vara gipsad i 6-8 veckor. Under den tiden får du inte belasta på foten.

Eventuellt kallas du till ett återbesök efter 3 veckor, då man tar bort stygnen. Om du är gipsad kommer även gipsen att bytas vid återbesöket.

Vid hemresan efter operationen får du inte köra bil.

För att minska smärtan efter operationen får du med dig recept på smärtstillande mediciner.

Räkna med att stanna hemma från arbetet 1 till 8 veckor, beroende på vilket arbete du har.

Läkningstiden efter operationen är lång. Det tar ofta upp till ett år innan man kan utvärdera resultatet av operationen.